

Activiteiten

In deze rubriek vermelden we de activiteiten die het Vlaams Ruraal Netwerk in de nabije toekomst organiseert. Voor alle details verwijzen we u naar onze website. Daar vindt u ook informatie over activiteiten die anderen in het kader van het PDPO II organiseren.

Gepland in 2012

Goed geboerd.

Een portie landbouw op je bord!

- 8 juli: Alden-Biesen (Limburg)
- 28-29 juli: Mariakerke (West-Vlaanderen)
- 4-5 augustus: Diest (Vlaams-Brabant)
- 18-19 augustus: Gent (Oost-Vlaanderen)
- 8 september: Heist-op-den-Berg (Antwerpen)

Meer informatie en data zijn te vinden op onze website.

Reeds gemist?

Op onze website vindt u een verslag terug van alle activiteiten die het Vlaams Ruraal Netwerk in het verleden organiseerde of bezocht.

Landbouwer als "sociaal dier"

Beste lezers,

Bij het lezen van deze nieuwsbrief zitten we alweer halverwege 2012. Ook wij hebben zeker niet stilgezeten tijdens dit tweede kwartaal van het jaar. In april vond onze studiedag korte keten plaats en in mei hebben we, in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant, een studievoormiddag georganiseerd: 'De toekomst van plattelandsontwikkeling in Vlaanderen'. In juni hebben we maar liefst twee studiebezoeken georganiseerd. Op 5 juni trokken we naar Antwerpen om er onder andere de Veiling en het Proefcentrum Hoogstraten te bezoeken en zo meer te leren over innovatie in de landbouw. En op 14 juni trokken we naar Oost-Vlaanderen om een aantal projecten in het kader van sociaal-economische samenwerking te belichten. De verslagen van deze studiedagen (en uiteraard nog veel meer) kunt u altijd raadplegen op onze website. Daar is trouwens ook het rapport van de consultatiedag "Platteland na 2013: waar zetten we op in?" van 7 februari eerder dit jaar terug te vinden.

© Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Tijdens de zomer organiseert het Vlaams Ruraal Netwerk in samenwerking met het Departement Landbouw en Visserij de zogenaamde "Goed geboerd. Een portie landbouw op je bord!". Deze sensibiliseringsactie dient om het Europese landbouw- en plattelandsontwikkelingsbeleid en de rol van de land- en tuinbouw binnen Vlaanderen bij het grote publiek bekend te maken. Hierbij gaan we een weekenddag of een volledig weekend langs in de vijf Vlaamse provincies. De data en locaties zijn hiernaast te vinden onder de rubriek 'Activiteiten'.

In onze tweede nieuwsbrief gaan we dieper in op de landbouwer als "sociaal dier". Hier kijken we naar de landbouwer vanuit zijn relatie tot de familie, tot de burens, zijn collega's, ... Hoe gaat een landbouwer om met zijn vrije tijd? Hoe bereikt een landbouwer andere collega's, mensen met dezelfde interesses, ...?

Kortom, deze nieuwsbrief is ideaal leesvoer voor de komende zomermaanden!

Veel leesplezier,
Vlaams Ruraal Netwerk

Zorgboerderij Broekxhof

Één van de gasten verzorgt de geiten © Broekxhof

In 2011 hebben 403 landbouwers subsidie ontvangen voor het uitoefenen van een zorgactiviteit. Deze zorgboeren en -boerinnen vangen op hun landbouwbedrijf één of meerdere personen uit kwetsbare groepen op, en laten hen een zinvolle activiteit uitvoeren.

Eén van die zorgboerderijen vinden we in Peer, bij Harry en Fini Broekx-Achten. Zij hebben een melkvee- en gesloten varkensbedrijf. Daarnaast doen ze aan hoefveoerisme. Sinds 2008 is hun bedrijf ook een zorgboerderij. De motivatie om als zorgboer en -boerin aan de slag te gaan is voor Harry en Fini hun interesse voor zorgbehoevende mensen, en het sociale netwerk waar je in terecht komt. Momenteel komen er drie verschillende gasten per week. Maar zij zijn nooit samen op het bedrijf, er komt telkens één gast per dag. Zij blijven een volledige dag op de boerderij. Binnenkort start de zesde gast bij Harry en Fini. Hij zal vier maanden naar de boerderij komen. De periode van verblijf op de zorgboerderij is afhankelijk van de doelstelling. De zorgvoorziening bepaalt dit in samenspraak met de zorgvrager.

Op het Broekxhof kunnen de gasten zoveel mogelijk doen waar ze goed in zijn, en wordt er ook rekening gehouden met hun interesse. Eén van de gasten verzorgt altijd de kleine dieren: konijnen, kippen, geitjes, pony's. Hij geeft ze eten en drinken en houdt hun stallen en hokken schoon. Hij doet dit altijd alleen, omdat hij niet graag met anderen werkt. Op zijn eigen tempo en zijn eigen manier vervult hij deze taken, en dit tot in de puntjes perfect. De twee andere gasten die momenteel op het bedrijf zijn werken altijd samen met Jelle, de zoon van Harry en Fini. Zij verzorgen samen de koeien en kalveren, doen het onderhoud, helpen bij het voeren, ... Als Jelle eens niet bij de gasten kan blijven, dan maken ze de paardenstallen schoon of werken ze in de tuin.

Harry en Fini willen zeker nog een tijdje doorgaan met hun zorgboerderij. Het loopt goed, en ze halen er veel voldoening uit.

Voor meer informatie over het bedrijf van Harry en Fini kan u een kijkje nemen op www.broekxhof.be.

Landbouwer en andere plattelandsbewoners

Landbouwers zijn belangrijke actoren op het platteland. Maar zij werken en leven er niet alleen. Via allerlei wegen en initiatieven komen ze in contact met hun medeplattelandsbewoners. Het gaat hier zowel om contacten met landbouwers als om contacten met andere burgers. Om in contact te komen en/of blijven met collega-landbouwers zijn velen lid bij een landbouworganisatie zoals bv. het Algemeen Boerensyndicaat, BioForum, de Boerenbond en het Vlaams Agrarisch Centrum. Deze verenigingen organiseren tal van activiteiten waar landbouwers elkaar kunnen ontmoeten. Daarnaast geven ze verschillende opleidingen, zoals bijvoorbeeld de starterscursus in de land- en tuinbouw of opleidingen rond IT, milieuaspecten, etc. Landbouwers komen elkaar ook tegen op demonstratieprojecten of tijdens studiedagen. Vanuit het Beleidsdomein Landbouw en Visserij worden ook gezamenlijke overlegmomenten binnen een sector gestimuleerd bv. via het initiatief van het Melkveecafé. Op die manier kunnen landbouwers ervaringen delen.

Landbouwers en hun gezinnen hebben daarnaast met heel wat andere plattelandsbewoners contacten. Ze nemen regelmatig deel aan allerhande sociale activiteiten op het platteland die ruimer gaan dan landbouw en ze zijn vaak ook lid van een plattelandsvereniging. In heel wat gemeenten zien we dat landbouwers zelfs mandaten opnemen, of met leefmilieu-partners in werkgroepen en raden zetelen of gezamenlijke projecten opzetten.

Niet enkel tijdens activiteiten buiten het bedrijf komen landbouwers in contact met andere plattelandsbewoners. Ze ontvangen hen vaak ook

graag op hun bedrijf. Eén van de manieren waarop dit gebeurt is door het openen van een hoefwinkel. Hierdoor wordt het contact tussen de landbouwer en de consument/medeplattelandsbewoner hersteld. De landbouwer kan zelf rechtstreeks aan de consument het verhaal achter zijn authentieke producten vertellen, terwijl de consument kan zien waar ze gekweekt en/of verwerkt worden.

Demonstratiedag © Beleidsdomein Landbouw en Visserij

MyFarm is een online experiment van "The National Trust" uit Engeland. Het zet zich in om mensen warm te maken om meer te leren over het boeren en voedselproductie.

Het MyFarm project betreft hun online leden (MyFarmers) in het leven op een echte boerderij, namelijk Home Farm nabij Cambridge in Engeland. National Trust wil het werk dat ze in de landbouwsector steken onder de aandacht brengen. Dit doen ze om de mensen meer bij te leren over de sector, want dit is een sector die veelal niet begrepen en soms zelfs genegeerd wordt.

MyFarm draagt volgend gezegde hoog in het vaandel: "Zeg het mij en ik zou het kunnen vergeten; toon het mij en ik zou het kunnen onthouden; betrek mij en ik zal het begrijpen." Door de mensen te betrekken bij het project helpen ze hen dus om het geheel beter te verstaan. Dit doen ze online via www.nationaltrust.org.uk/myfarm. Op deze webstek bieden ze de "MyFarmers" updates aan over de boerderij door middel van blogs, video's, foto's, ...

Het belangrijkste aan dit project zijn de stemmingen: maandelijks wordt er aan de "MyFarmers" gevraagd een grote beslissing te maken die de toekomst van de boerderij zal beïnvloeden (aan de hand van multiple choice vragenlijsten). Dit kan zeer divers zijn: welke nieuwe machines moeten er gekocht worden, welke gewassen zullen we zaaien, welk vee zullen we kweken, ...

Het project bestond in mei 2012 één jaar, toen moesten de mensen 37 euro per jaar betalen om in het project te stappen. Deze bijdrage stelde National Trust in staat om de gegadigden onder controle te

Lanceringscampagne MyFarm © National Trust

houden en de interesse in dit soort projecten te meten. Er waren meer dan 5.000 mensen betrokken bij het project tijdens het eerste jaar, van schoolkinderen tot gepensioneerden. Om hun tweede jaar te vieren, en omdat National Trust het project wil uitbreiden, heeft men beslist om MyFarm nu volledig gratis te maken.

Er zijn MyFarmers geregistreerd over heel de wereld: van Argentinië tot in Australië. Belgen zijn zeker ook welkom, weet MyFarm ons te zeggen, dus registreren is de boodschap!

Website: www.my-farm.org.uk

Buren composteren bij de boer

Buurtwerking Asdonckstraat in Leopoldsburg bestaat ruim tien jaar en verenigt zo'n twintig gezinnen. In deze landelijke straat is ook het melkveebedrijf Immerthoeve gelegen. Ondanks de goede contacten tussen boer en burens was er toch het gevoel dat de burens individueel soms weinig notie hebben van wat er zich afspeelt op een landbouwbedrijf. Ook leek het voor sommige buurtbewoners absurd dat ieder met eigen auto en aanhangwagen elke zaterdag naar het containerpark reed met tuin- en ander afval.

Het Boerenburenplan van Cera gaf hen een perfecte kapstok om hun initiatief aan op te hangen: de burens kunnen per kruiwagen hun tuin- en keukenafval afleveren op de compostplaats op de Immerthoeve, en tegelijkertijd komen ze wat meer te weten over melkveehouderij en akkerbouw tijdens een praatje met de boer. Het project werd ingediend in januari 2011 en in april goedgekeurd. In oktober 2011 werd op de Immerthoeve samen met de buurmannen een composteerplaats aangelegd waarbij drie vakken werden voorzien voor het composteerproces, en één vak voor het verzamelen van snoeihout. In maart 2012 werden de werken afgerond. De burens kunnen hun tuin- en keukenafval nu naar believen naar de composthoop brengen, deze is permanent toegankelijk. Op gepaste tijd wordt de compost omgezet door de landbouwer en naar een volgende vak doorgesluist. Als de compost klaar is, kunnen de burens hier terug over beschikken voor gebruik in hun tuin. Als het vak met snoeihout vol is, wordt dit samen met de burens door de hakselaar gestoken, en ook het hakselhout wordt terug ter beschikking gesteld van de burens.

Aanleg van de composteerplaats © Immerthoeve

Ondertussen zijn er al heel wat kruiwagens gazonmaaisel, onkruid en keukenafval gepasseerd. De eerste partij hakselhout was op een mum van tijd uitgedeeld, waarop de burens zelfs voorstelden om te helpen bij het opschonen van de haagkanten rond de percelen van de boer. Zowel Buurtwerking Asdonckstraat als de Immerthoeve zijn tevreden, de omwoners appreciëren de 'open deur' van de boerderij én de boer kan op begrip van de burens rekenen als hij bijvoorbeeld eens laat met oogstwerkzaamheden bezig is.

Chris, Jinse en Ria © Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Voor het interview voor onze tweede nieuwsbrief van 2012 trokken we naar Geel, namelijk naar de Wolkenhoeve. Daar bezochten we het gezin Peeters – Nouwen. Ria en Chris runnen al meer dan 20 jaar een varkensbedrijf. Drie jaar geleden maakten ze de beslissing om te verbreden, ze hebben sedertdien ook een hoevewinkel en een ruime zaal (voor feesten, vergaderingen, ...). We polsen even wat de impact is van onder andere die keuze op familie, burens, ...

Colofon

Deze nieuwsbrief werd gerealiseerd door het Vlaams Ruraal Netwerk, in uitvoering van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013 (PDPO II).

Contact:

Vlaams Ruraal Netwerk
Vlaamse overheid
Departement Landbouw en Visserij
Koning Albert II-laan 35, bus 40
1030 Brussel
Tel: +32(0)2 552 77 17
Email: ruraalnetwerk@vlaanderen.be
Website: www.ruraalnetwerk.be

Layout: WIZZ bvba | www.wizz.be

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

v.u. Jules Van Liefvering, Secretaris-Generaal,
Departement Landbouw en Visserij

Interview gezin Peeters-Nouwen (Wolkenhoeve)

Ria en Chris, kunnen jullie kort even jullie gezin en het bedrijf voorstellen?

Wij zijn Chris en Ria Peeters-Nouwen uit Geel en wonen op de 'Wolkenhoeve' met onze vier kinderen Jorre, Lore, Jinse en Limme, respectievelijk 22,20,17 en 14 jaar. We zijn beide afkomstig van landbouwers die een melkveebedrijf runnen, maar wijzelf hebben een gesloten varkensbedrijf met 200 zeugen, 600 biggen en 1400 vleesvarkens. Wij hebben drie jaar geleden ook besloten om een hoevewinkel op te starten met vlees enkel en alleen van de Wolkenhoeve.

Hoe ervaren de kinderen jullie beroep als innoverende landbouwer (boerderij én hoevewinkel)?

Eigenlijk hebben we het er dagelijks over, maar de meningen hierover verschillen wel per kind. Sommigen vinden het geen probleem om erover te praten op school, anderen zwijgen er liever over.

Voor hen is het in elk geval plezierig om van zoveel vrijheid op de boerderij te kunnen genieten, ze hebben alle ruimte om te sporten, te spelen, ze kunnen veel vrienden uitnodigen, ... We wonen weliswaar wat afgelegen van het dorp, waardoor ze spijtig genoeg niet zo dicht bij hun vrienden wonen.

Toen Chris en ik de keuze maakten om een hoevewinkel op te starten, had de jongste dochter hier wel wat vragen bij: hadden mama en papa nog voldoende tijd voor ons? Wijzelf vinden het leuk, want het sociale aspect is nu veel groter geworden: we zien veel mensen, er zijn schoolbezoeken, enz.

Ook bij het plannen van ons verlof houden wij 100% rekening met de kinderen, maar zij houden dan ook rekening met ons indien zij hun activiteiten plannen. Afspraken maken goede vrienden, dit is hier één van de belangrijkste regels. En het werkt!

Denken jullie dat de kinderen het bedrijf op lange termijn willen overnemen?

Daar hebben ze eigenlijk nog geen uitgesproken mening over. Wat we wel weten is dat het bij al onze kinderen in het bloed zit om een zelfstandig beroep uit te oefenen. We zijn beiden afkomstig uit een zelfstandig ondernemende familie. We merken ook op bij onze burens dat de kinderen het bedrijf niet altijd willen overnemen, gemiddeld volgt slechts één op drie van hun kinderen landbouwschool.

En wat vindt de familie bijvoorbeeld van jullie keuze om een verbredingactiviteit uit te oefenen?

Chris zijn ouders stonden hier een beetje argwanend tegenover omdat zij in hun loopbaan alleen aan schaalvergroting hebben gedaan, verbreding was voor hen een onbekende. Mijn ouders kenden het al een beetje omdat er in mijn familie al aan verbreding werd gedaan.

Ook van collega – medelandbouwers horen we soms dat je in hun ogen geen rasechte boer meer bent. Na een aantal jaar verandert dit idee stilletjes aan en verstaan ze het wel. De laatste drie jaar hebben wij trouwens zelf heel veel moeten bijleren op gebied van commercialiseren. Uiteindelijk hebben we er spijt van dat we deze stap niet veel eerder hebben gezet. Eigenlijk kan je concluderen dat we de laatste vijf jaar pas echt "manager" zijn geworden...

In tegenstelling tot sommige andere landbouwers proberen wij ook ieder jaar een weekje op reis te gaan, wat leuk is voor de kinderen. Dan doen we beroep op onderlinge bedrijfshulp. Vroeger was de reactie hierop: "Een landbouwer gaat toch niet op reis? Die moet constant op het bedrijf aanwezig zijn". Nu stimuleren onze ouders ons bijna om op reis te gaan, om de batterijen terug te kunnen opladen.

Wat ervaren de kinderen als de grote voor- en nadelen van jullie die de Wolkenhoeve runnen?

Wij merken op dat ze sneller volwassen worden. Zelf zeggen ze dat ze door te leven op een boerderij ook zélf sneller hun plan kunnen trekken in noodsituaties. Het sociale aspect is eveneens belangrijk, er komen heel veel mensen over de vloer waardoor ze veel mensen zien en contacten kunnen leggen. En misschien beseffen ze dit nu nog niet helemaal, maar het feit dat wij altijd thuis zijn is een zeer groot voordeel (als we hen bijvoorbeeld ergens naartoe moeten brengen). Doordat iedereen ook thuis is en er goede afspraken zijn, past iedereen zich aan aan elkaar en heerst er structuur.

Nadelen ondervinden we eerlijk gezegd niet. Sinds we de hoevewinkel hebben zouden we weliswaar een extra paar handen goed kunnen gebruiken, maar we beseffen zelf ook dat dit eerder een luxeprobleem is.

Ria en Chris, hartelijk bedankt voor jullie tijd! En nog veel succes met de Wolkenhoeve!